

«Nosaltres ho oferim en castellà»

L' experiència sol demostrar que no hi ha articles més vulnerats a les lleis que aquells que apareixen als anomenats principis generals. Enunciats plagats de bones intencions i objectius lloables que, amb l'ús, només queden en meres il·lusions. Aquest és el cas de la Llei d'Ús i Ensenyament del valencià, un corpus legal que encara no està desplegat pels consegüents decrets pel que fa a l'administració.

Dins dels seus principis generals, la referida Llei reconeix, com a objectiu específic, «fer efectiu els drets de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià» i contempla que l'administració adoptarà les mesures corresponents «per a garantir l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià» (Art. 5è).

A Castelló, malgrat els esforços realitzats dels del Gabinet d'Ús i Ensenyament del Valencià dels Serveis Territorials de Cultura i Educació, el funcionariat continua sense aplicar d'una manera quotidiana i normalitzada el valencià.

Un senzill exemple. Hem realitzat una ronda telefònica per les tretze centraletes que hi ha distribuïdes als diferents serveis territorials. La resposta immediata, l'hàbit mecànic, ¡del 100 per cent dels funcionaris!, ha estat realitzada en castellà, fins i tot a la mateixa Conselleria de Cultura i Educació. Aproximadament, en el 50 per cent dels casos, a la sol·licitud feta en valencià el funcionari canviava de registre idiomàtic.

Pel que fa a la utilització d'impresos i instàncies, la normalització es redueix al models més utilitzats i encara hi ha serveis territorials que només disposen de textos en castellà. Són els casos d'Arquitectura i Habitatge, i Transports i Indústria. Continua molt estès el costum de combinar al mateix model la capçalera en valencià i la resta del text en castellà.

Decrets normalitzadors

A Castelló, el Gabinet

Castelló de la Plana té un alt percentatge de catalanoparlants. Podria ser una ciutat model per desenvolupar la legislació aprovada. Però és allí, precisament, i sobretot a l'Ajuntament, on més resistències es plantegen.

Albert Vicent

El funcionariat continua sense utilitzar el valencià.

d'Ús i Ensenyament funciona bé fins on el deixen les disposicions legals. Aquest any hi ha prevista la realització d'un total de 53 cursos de valencià per a funcionaris a Castelló ciutat i 27 a altres pobles.

En aquells nuclis rurals on no s'arriba als 15 alumnes les classes són obertes als adults del poble que hi vulguen

assistir. Aquests cursets es solen fer en dos nivells: per a valencianoparlants i no-valencianoparlants. A més, el Gabinet posa a disposició dels funcionaris de cada centre un assessor lingüístic amb la funció específica de revisar tota la documentació tramitada en valencià, una figura que es suprimirà quan els funcionaris hagen assolit el nivell òptim.

Però aquestes iniciatives llançades des de la Conselleria de Cultura i Educació solen tenir una resposta desigual, ja que la absència d'unes normes estrictes deixa en mans del cap de cada servei territorial el grau d'aplicació de la llei. De moment, tan sols hi ha una circular interna de la Conselleria que «recomana» l'ús del valencià en les relacions amb el públic i recalca la necessitat de contestar en valencià els escrits rebuts en aquesta llengua, mentre que a les zones castellanoparlants es farà d'una manera bilingüe.

Així, els organismes dependents de l'administració central, malgrat els vint-i-dos cursos planificats enguany, fan una escassíssima aplicació del valencià. Per a ells la relació amb Madrid implica la castellanització total. D'altra banda, i malgrat la necessitat de comptar amb gabinets d'assessoria lingüística, tan sols el Servei Territorial de Cultura i Educació i la Diputació han creat aquest departament als seus organismes. En un intent de cobrir el buit i promoure l'assessoria gratuïta, els mateixos professors que imparteixen els cursos s'ofereixen a dedicar unes hores a la normalització i la correcció de textos. Fins i tot en aquestes condicions, hi ha hagut serveis territorials que no han acceptat l'assessorament. Aquest és el cas del de Sanitat i Consum, que dirigeix **Angel Durán**, on tot són excuses per part del seu titular. RENFE, Telefònica i Correus continuen sent centres tancats a qualsevol canvi d'actitud. Molt distint, cu-

La corporació que presideix Antonio Tirado prefereix el castellà.

riosament, ha estat el comportament de l'Audiència Provincial, que, malgrat no estar transferida i ser un organisme dependent de l'administració central, ha firmat un conveni amb el Gabinet d'Ús i Ensenyament per a la impartició de cursos i la normalització dels processos judicials. D'altra banda, el fet de valorar amb dotze punts el coneixement del valencià a les professions mèdiques ha fet que la motivació i l'interès augmentés als col·legis professionals de metges i d'ATS, amb dos cursos programats a cadascun.

Ajuntament de Castelló: normalitzar, ¿per a què?

Mentre ajuntaments com els de Betxí, Vila-Real, Benicarló o Almenara s'han manifestat oberts al reciclatge dels seus funcionaris i fins i tot els hipermercats comencen a mostrar cert interès i alguna sensibilitat pel tema, l'Ajuntament de Castelló manté des de fa anys una incomprensible posició. Mentre que la Corporació Provincial ha establert cinc cursos per als seus funcionaris durant el present any, a la cor-

poració que presideix **Antonio Tirado** encara no se n'ha realitzat cap. Totes les ofertes llançades des del Gabinet d'Ús i Ensenyament han rebut una resposta negativa i constant per part de les autoritats municipals. Així mateix, tampoc no s'ha creat un gabinet d'assessoria lingüística.

Al registre municipal tots els impresos que s'ofereixen a l'usuari són en castellà i la normalització de les plaques indicatives de les places i els carrers és quasi inexistent. Han hagut de ser els cartells d'Acció Cultural o les iniciatives de colles com les del Rei Barbut o els Moros d'Alqueria els que portassen el canvi al carrer. En coherència amb una tal política cultural, les aparicions públiques d'**Antonio Tirado**, des de rodes de premsa fins a actes oficials, han estat marcades per una utilització exclusiva del castellà.

La justificació per la qual no s'imparteixen cursos de reciclatge a l'ajuntament és que la jornada laboral —de 8,30 a 14,30— és massa curta per a incloure-hi cursos. Per al regidor de Cultura, **Miquel Bellido**, «la jornada laboral és molt ajustada i dedicar temps al reciclatge no és convenient».

Els funcionaris, per la seua banda, han intentat en repetides ocasions rebre cursos de valencià i, acollint-se a la Llei de mesures per a la funció pública —segons la qual el reciclatge de funcionaris ha de fer-se dins de l'horari laboral—, així ho han fet saber. La resposta sempre ha estat la mateixa: dins de la jornada laboral no es fa cap curs.

Respecte a la discriminació a l'hora d'oferir impresos als usuaris, la posició de **Miquel Bellido** es redueix a plantejar que «l'usuari té dret que hi haja impresos en una de les seues llengües, i nosaltres els oferim en castellà, que és la llengua que tot el món entén».

Hi ha, encara, d'altres posicions més greus. Alguns dirigents socialistes a Castelló, com **EL TEMPS** denunciava fa escasses setmanes, encapçalats per **Juan José Vázquez**, han estat una peça clau, al costat de la Coordinadora pro-Libertad de Enseñanza del Valenciano a Alacant, per frenar el camí de la llengua a l'ensenyament, al·ludint, fins i tot, davant el president **Lerma** «l'alt preu en vots que una actitud 'nacionalista' o 'normalitzadora' costaria a Castelló». □